

דת ומדינה תשע"ה: רוצים ישראל חופשית - אך מסורתית

שלחו להדפסה

שנה טובה

המדד השנתי של ynet ועמותת חדו"ש: הישראלים יפרידו את הדת מהמדינה - אך יתחננו על פי ההלכה, תומכים בשירות כל תלמיד ישיבה - אבל מתנגדים לסנקציות פליליות, רוצים תחבורה ציבורית בשבת - אך רואים בה "יום מיוחד". ומה דעתם על בכירי המדינה העולים לרגל לחצרות מקובלים? קובי נחשוני

נגד כפייה דתית – בעד שמירת המסורת: "מדד הדת והמדינה" המסורתי של ynet ועמותת חדו"ש, מגלה כי ערב ראש השנה ה'תשע"ה רוב אזרחי ישראל היהודים הם מסורתיים באורחות חייהם ובהשקפת עולמם, ויחד עם זאת דוגלים בחופש דת - ותומכים בהפרדתה מהמדינה.

לחצו כאן להגדיל הטקסט

<< [הכל על העולם היהודי - בפייסבוק של ערוץ היהדות. היכנסו](#) >>

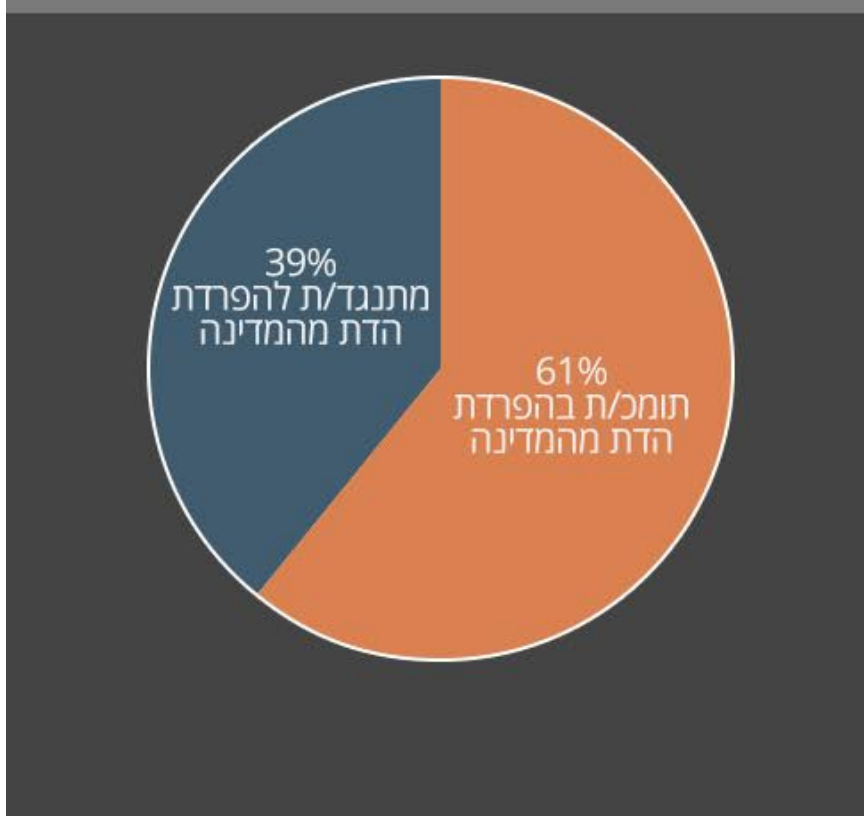
את המחקר ערכו רפי סמית ואולגה פניאל (מכון סמית) עבור הפרוייקט השנתי השביעי במספר, שבראשות סמנכ"ל המחקר וההסברה של חדו"ש, שחר אילן. השתתפו בו 800 איש - מדגם מייצג של האוכלוסייה היהודית הבוגרת בישראל (טעות הדגימה המירבית: 3.5%).

כל מה שחדש ומעניין - בערוץ היהדות :

- [ואין דיין: המלחמה החרדית בדיינים הדתיים](#)
- [צפו: יהודי העולם שרים את ההבדלה האחרונה של השנה](#)
- [נייעס: התפילה שתסדר לכם טלפון מאראלה](#)

86% מבעלי הדעה שהשתתפו בסקר, הסכימו עם הקביעה כי יש לאפשר לכל אדם חופש בחירה והתנהגות בנושאים דתיים, ו-61% היו מנתקים לחלוטין את הדת מהמדינה - אך במעשיהם, כאמור, הם שמרניים יותר.

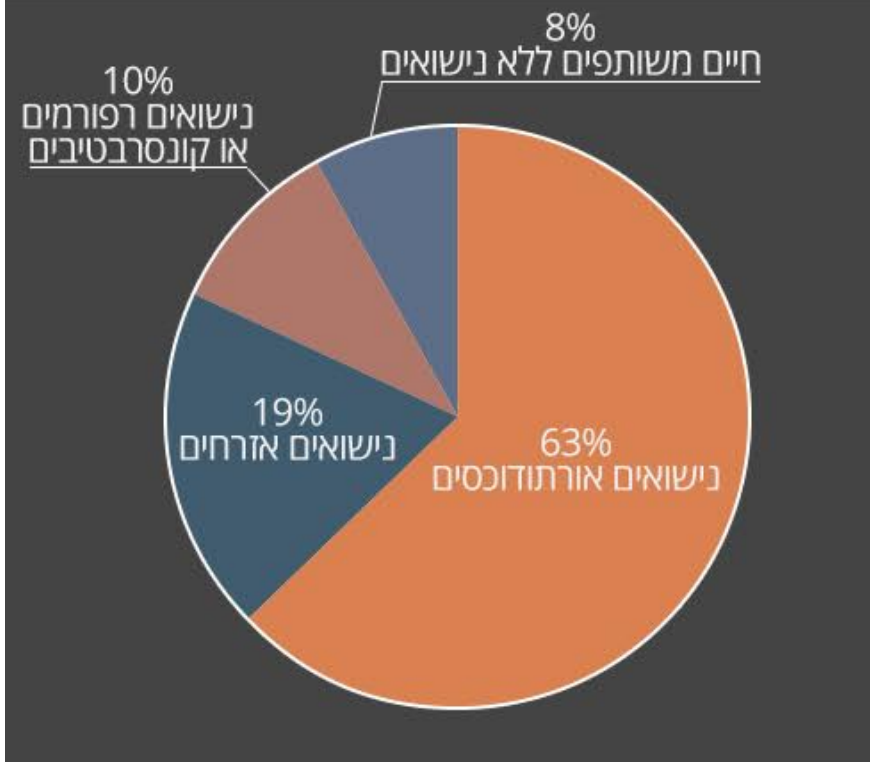
האם את/ה תומכת/ת בהפרדת הדת והמדינה?

כך, למשל, אף ש-64% תומכים בהכרה [בנישואים רפורמיים](#), [קונסרבטיביים ואזרחיים](#) – אמרו 63% כי לעצמם או לילדיהם היו בוחרים בנישואים על-פי ההלכה, "כדת משה וישראל", גם אם כל האפשרויות היו פתוחות בפניהם. מבין הנותרים, 19% היו מעדיפים חתונה אזרחית, 10% קונסרבטיבית או רפורמית ו-8% בעד חיים משותפים ללא נישואים.

החרדים והדתיים בחרו, כצפוי, את האופציה ההלכתית (100% ו-95% בהתאמה), והתשובות הנפוצות אצל החילונים היו חתונה אזרחית (38%) או אורתודוקסית (30%). בין אלה המגדירים עצמם קונסרבטיביים יש רוב מובהק (75%) המעדיפים את הטקס היהודי המסורתי, ואף בקרב הרפורמים בחרו בו יותר מאשר בחופה של היהדות המתקדמת (24%)

אם המדינה הייתה מכירה בסוגים שונים של נישואים באיזה מהם היית בוחרת/עבורך או עבור בני משפחתך?

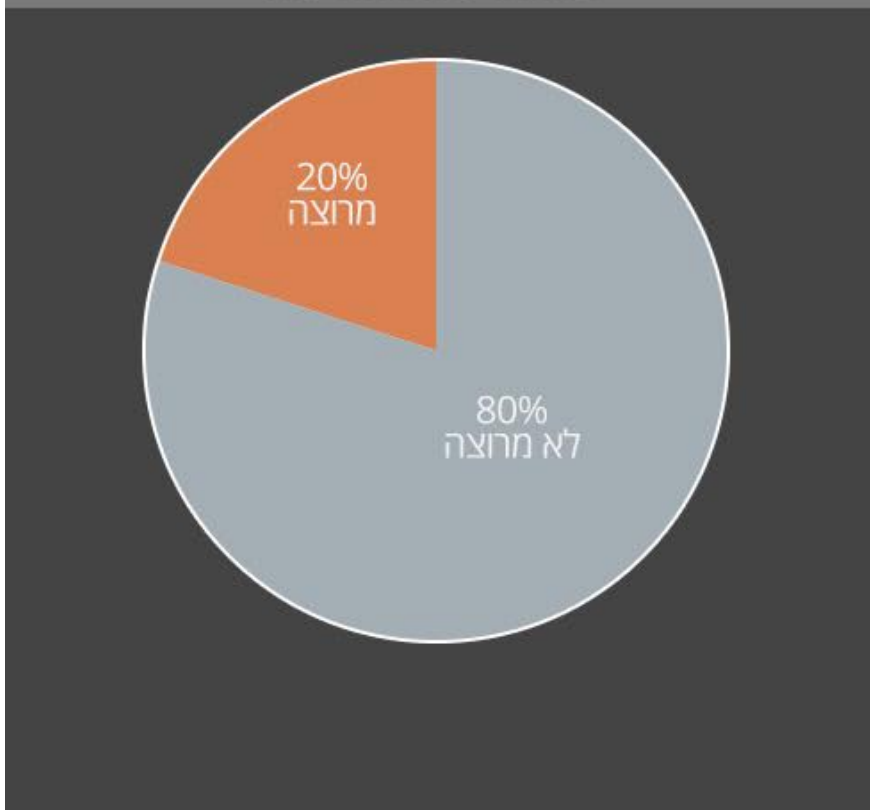

לשיטת 64% ממשנתפי המחקר, אם [יונהגו בישראל נישואים אזרחיים \(או "ברית זוגית"\)](#), הם צריכים לכלול גם זוגות חד-מיניים. בנושא זה חלה עלייה ניכרת (14%) בתמיכה, ביחס לתשובה שהתקבלה במסגרת [פרוייקט "מדד הדת והמדינה" ב-2013](#).

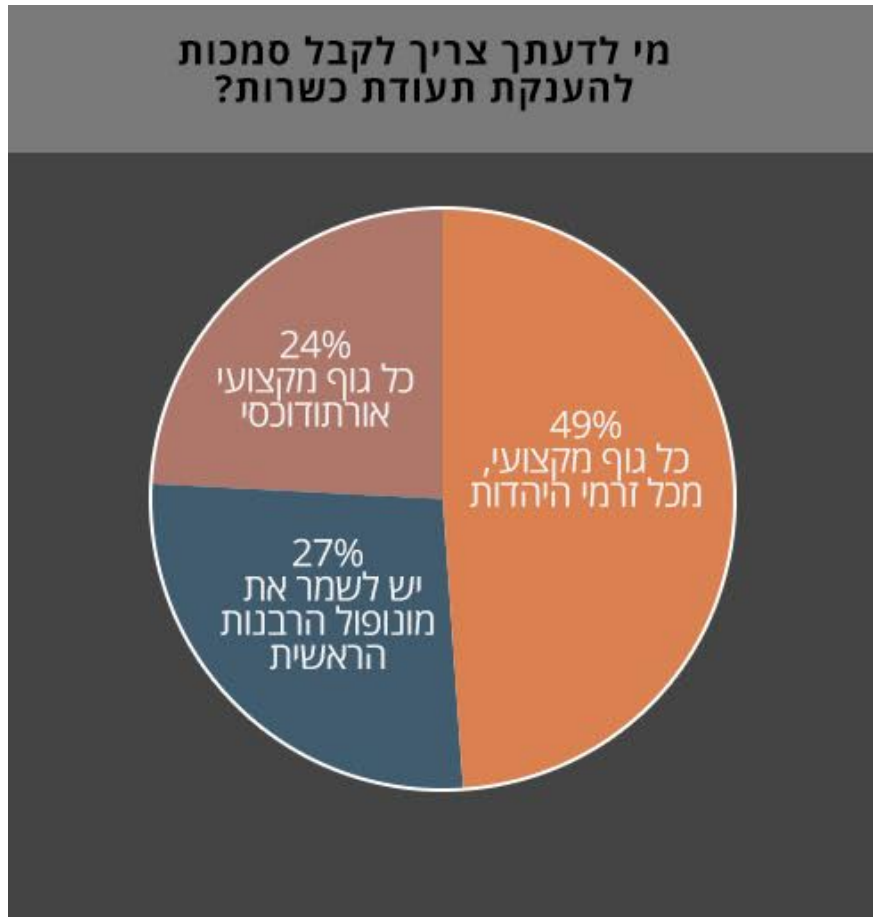
רוב הישראלים רוצים תחבורה ציבורית בשבת

ככלל, 80% אינם מרוצים מפעילות הממשל בתחומי הדת והמדינה, ורק 20% שבעי רצון. בין המאוכזבים - רוב החרדים ורוב החילונים (כל קבוצה, מן הסתם, מסיבות אחרות), ואילו הדתיים חלוקים (51% מרוצים ו-49% לא).

האם את/ה מרוצה מפעילות הממשלה בתחומי דת והמדינה?

של הרבנות הראשית בנושא, וניסיונות החקיקה לשמר אותו. ומה אומר הציבור? 49% מהמרוואיינים אמרו כי יש לאפשר לכל גורם מקצועי להעניק תעודת כשרות, 27% תומכים בהמשך המצב הקיים ו-24% מעוניינים בתחרות – [אר רק בין הגופים האורתודוקסיים](#).

בנושא הגיור, שעלה אף הוא לדיון ציבורי [בעקבות הקמת בתי דין ליברליים המתחרים במסד הרבני השמרני](#), אמרו 36% כי על המדינה להכיר רק בגיורים על פי ההלכה. 34% בעד הכרה בכל גיור, כולל הליך קבלה "חילוני" לעם היהודי, ו-30% היו מאשרים רק גיורים דתיים – אורתודוקסיים, קונסרבטיביים או רפורמיים.

על רקע ההתארגנויות המקומיות בערים השונות להפעלת [תחבורה ציבורית בשבת](#), אמרו 45% כי היא צריכה להיות ממוסדת, בהיקף מצומצם - ו-27% בעד מתכונת מלאה, כבימות החול. לעומתם, 18% מעדיפים לשמר את המצב הקיים, ו-10% סבורים כי יש לעצור בשבת אפילו את התחבורה ציבורית הפועלת בה כיום.

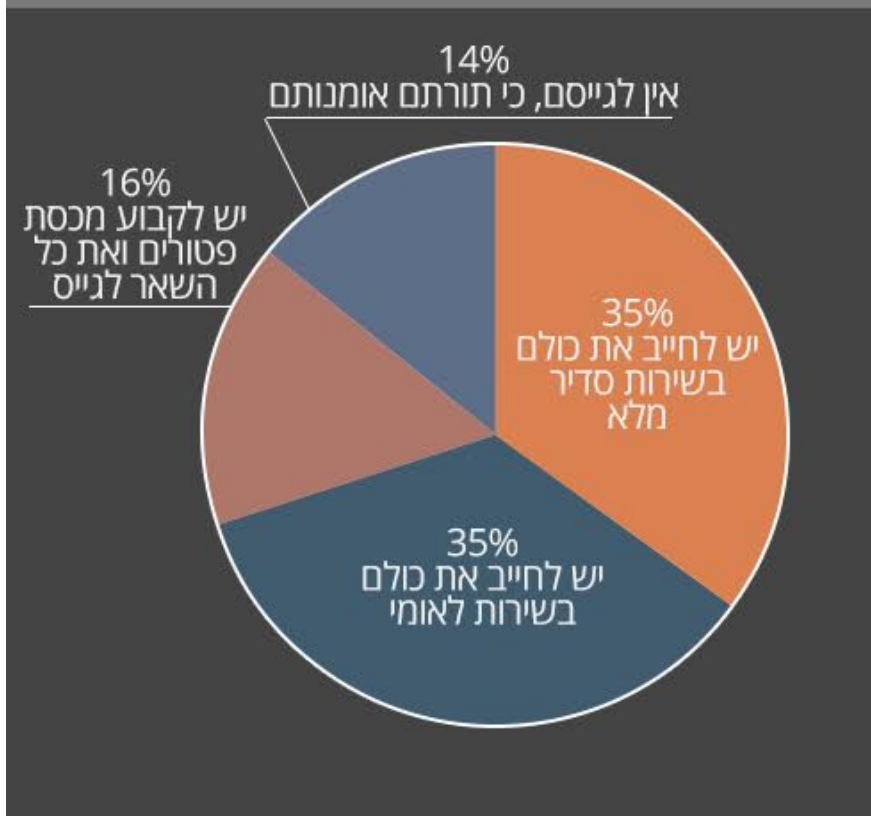
שיעור התומכים בהפעלתה במתכונת מלאה או חלקית, נמצא בעלייה מתמדת, ובשנים 2010-2015 נרשם בו זינוק כולל של 36%.

רוב הציבור מעדיף ממשלה בלי מפלגות חרדיות

במקום על המרכולים בירושלים, [מתחם שרונה](#) ומשחקי הכדורגל - נשאלו המשתתפים דווקא על השבת שלהם. התוצאות: 30% שומרים אותה על פי ההלכה (כולל 49% מהמסורתיים), 32% לא מקפידים על כך אך רואים בה יום מנוחה "בעל אווירה מיוחדת", 16% שומרים על חלק ממצוותיה, ובעיני 22% מדובר ב"יום חופש רגיל".

ובחזרה ליחסי הדת והמדינה: בנוגע [לגיוס תלמידי ישיבות](#) אמרו 70%, כי לדעתם יש לחייב את כולם בשירות צבאי או אזרחי. לעומתם, 16% תומכים בקביעת מכסות מוגבלות של תלמידים אשר להם יוענק פטור (וכל השאר ישרתו) - ו-14% סבורים כי יש לאפשר לכולם מעמד מיוחד של "תורתו אומנותו".

מהי עמדתך בנוגע לגיוס תלמידי ישיבה?

46% מצפים להפעלת עיצומים כלכליים על הישיבות ותלמידיהן, במידה שלא יעמדו ביעדי הגיוס שקבעה להם הממשלה. ככלל, 79% (ובהם רוב הדתיים) מתנגדים להגדלת תקציבי המוסדות התורניים שהובטחה למפלגות החרדיות, ורק 21% בעדה. ובחזרה לשוויון בנטל: 24% תומכים אף בסנקציות פליליות (כולל מאסר תלמידים) על אי-עמידה ביעדים, ו-30% דוגלים בגיוס מרצון בלבד.

האם יש לחייב את מוסדות החינוך החרדיים להכניס [לתוכנית הלימוד את מקצועות הליבה](#)? 82% בעד ו-18% נגד. בין התומכים - 80% סבורים שהדרך הנכונה לעשות כן היא בשלילת מימון או הטלת קנסות, ו-20% מסתפקים בכך שהתקצוב שלהם יהיה חלקי בלבד.

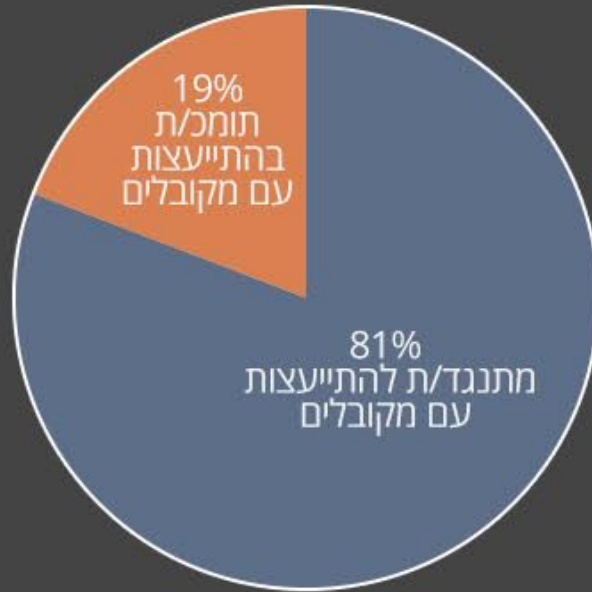
ועוד בנוגע למאמצי הממשלה לשילוב חרדים בחברה: 82% סבורים כי יש להתנות הטבות בדיוור ובסבסוד מעונות יום במימון כושר השתכרות - ו-18% מתנגדים.

65% מהציבור בישראל מעדיפים ממשלה בלי המפלגות החרדיות, וכן מתנגדים לכך שבראש ועדת הכספים של הכנסת יושב איש "יהדות התורה".

חרדים וחילונים - המתח ירד

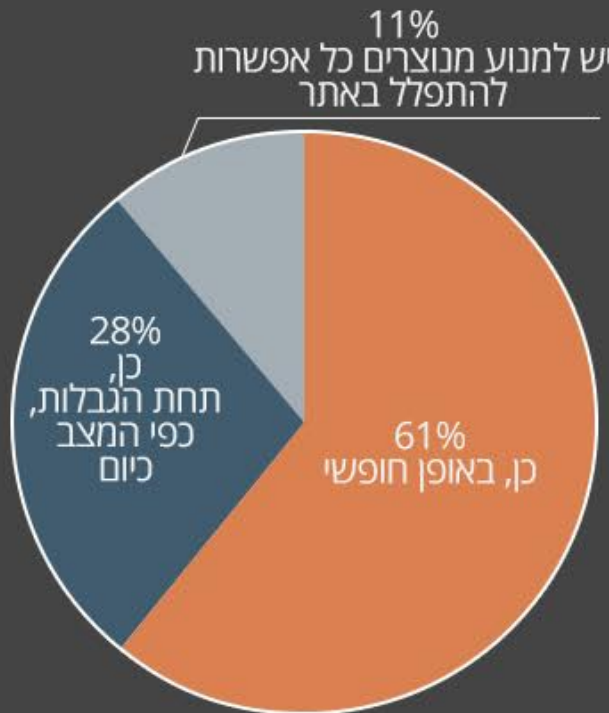
מלבד ההסתייגות מהשפעתם הרבה של החרדים בניהול המדינה, הציבור לא אוהב גם את העלייה לרגל של בכיריה החילונים – מהפוליטיקה, מרשויות האכיפה ומהעולם העסקי - לחצרות רבנים ומקובלים: 81% נגד ו-19% בעד. גם רוב הדתיים והחרדים במתנגדים.

מה דעתך על כך שבכירים בפוליטיקה, בכלכלה ובמערכת החוק מתייעצים עם מקובלים, דוגמת הרב פינטו והרנטגן מנתיבות?

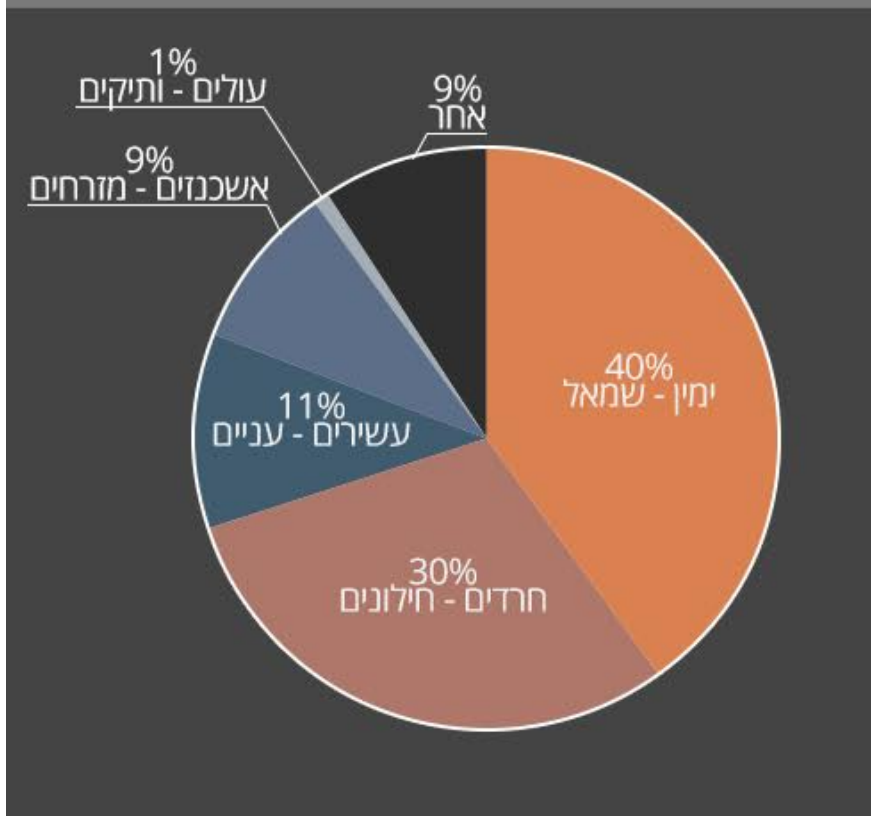
שאלה אחת בסקר עסקה בחופש הפולחן של בני הדתות השונות במדינת היהודים, וזאת בעקבות המחלוקת שנתגלעה בשנה החולפת [סביב תפילת הנוצרים ב"חדר הסעודה האחרונה"](#). הנמצא מעל קבר דוד המלך בירושלים העתיקה. 61% אמרו כי יש לאפשר זאת בכל מקרה, 28% תומכים בקיום התפילות, אך תחת הגבלות, כפי שהמצב היום - ו-11% סבורים כי יש [למנוע מהנוצרים כל תפילה באתר הקדוש](#).

האם לדעתך יש לאפשר לנוצרים להתפלל ב"חדר הסעודה האחרונה" הקדוש בעיניהם, למרות מיקומו הרגיש - מעל קבר דוד המלך?

אזרחי ישראל תופסים את [הקונפליקט בין חרדים לחילונים](#) כמשני בחשיבותו ביחס למחלוקת הפוליטית בין הימין והשמאל, ורוב החרדים עצמם כלל לא הצביעו עליו כקשה במיוחד. עם זאת, הוא חמור בעיני משתתפי המחקר יותר מיחסי עשירים-עניים, מזרחים-אשכנזים ועולים-ותיקים.

מהו לדעתך הקונפליקט הקשה ביותר בחברה הישראלית?

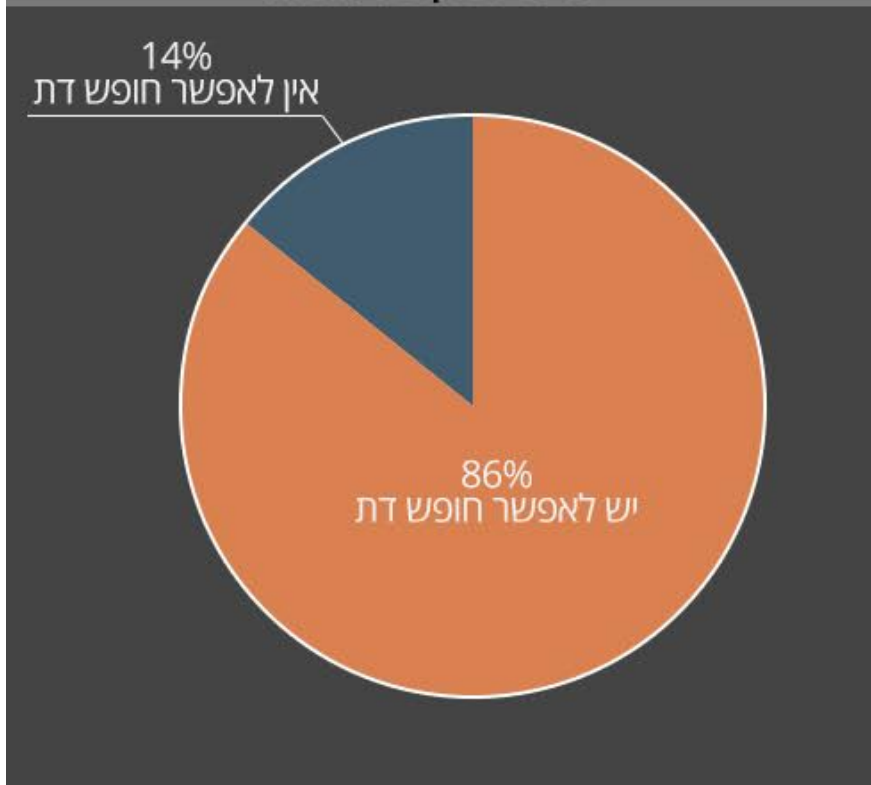

שיעורם של אלה שציינו את [העימות בין חרדים לחילונים](#) כאחד משני הקשים, ירד בשנה האחרונה ב-13% ביחס לשנה שעברה, וביחס למתח בין העדות נרשם דווקא זינוק - של 37.5%.

"מכירת חיסול של חופש הדת"

מנכ"ל חדו"ש, [הרב עו"ד אורי רגב](#), התייחס לממצאי "מדד הדת והמדינה" ואמר כי הוא "חושף פער בלתי נסבל בין עמדות הציבור לעמדות הקואליציה, שערכה מכירת חיסול של חופש הדת והשוויון בנטל למפלגות החרדיות".

האם לדעתך צריך לאפשר בישראל חופש דת ומצפון, כך שכל אדם, דתי וחילוני, יוכל לבחור כיצד להתנהג על פי השקפת עולמו?

לדבריו, "המדד מראה שהציבור רוצה תוכנית ליבה חובה, נישואים אזרחיים, תחבורה ציבורית בשבת, שירות חובה לכל, קיצוץ בהטבות לאברכים וביטול המונופול של הרבנות. במקום זה הוא מקבל עסקאות וקומבינות עם ש"ס ויהדות התורה".

"ההסכמות ההרסניות של הקואליציה עם ש"ס ויהדות התורה, שמקבלות ציונים גרועים כל כך במדד, צפויות לעבור בתקציב הקרוב", סיכם רגב. "מדובר בירייה ברגל של כלכלת ישראל, ובחבלה ישירה בעתיד המדינה והציונות".

הוא קרא "להיאבק בתקציב הרע הזה ולמנוע את העברתו", והוסיף כי "ככל שיהיה ברור שהציבור מתנגד, גדלים הסיכויים שיימצאו חברי הכנסת שיאזרו אומץ למנוע את סטירת הלחי הזאת מהמשלה לציבור".

תגיות: דת ומדינה | סקר | מחקר | גיור | דתיים | חילונים | חרדים | כשרות | נישואים אזרחיים | שבת | ראש השנה
[חזרה](#)